

פרוטוקול מס' 87

מישיבת ועדת השירותים
מיום ה' א' ניסן תשל"ה 13.3.75 שעה 12.00

נכחו:

חברי הועדה: ח. גרוטמן - היו"ר
י. בארי
מ. גז
ל. דיציאן
מ. דרובלס
ה. זיידל
מ. חריש
פ. שינמן
ח. שמעוני

מוזמנים:
א. וולף - משרד הבריאות
מלמד - משרד הבריאות
ש. הבר - משרד הבריאות
מ. לנדר - משרד הבריאות
י. שכטר - משרד הבריאות
ת. פנחסוביץ - משרד המשפטים
ברק - משרד העבודה
לינדר - המוסד לביטוח לאומי

מזכירת הועדה: ר. זודקביץ

רשמה: א. גוטמן

סדר היום: חוק ביטוח בריאות

היו"ר ח. גרוסמן:

אני פותח את הישיבה.
התבקשתי ע"י כמה חברי ועדה לדחות
הצבעה. אם מישהו מבקש לא להצביע על סעיף מסוים, אני עושה זאת
ברצון. אני רק התנגדתי לדחיה מוחלטת של כל ההצבעה. אבל, אין כל
מניעה לדחות הצבעה על סעיף זה או אחר.

אני מציעה, שאנחנו עכשו נמשיך בסעיפים
של אותו פרק הנקרא ביטוח בריאות. אני אזכיר באיזה סעיפים היו
השגות; היתה השגה ביחס לסעיף 6.א. - האם פה או בכלל למחוק את
הפירוט שייקבע ע"י שר הבריאות. ח"כ בארי ביקש למחוק את המלים
"בהיקף, מדה ולפי פירוט" וצריך יהיה להחליט אם למחוק את זה או
לא. היתה הצעה נוספת, שזה יהיה בהתייעצות עם מועצת הבריאות. היתה
הצעה נוספת, שנוסף לשר הבריאות תהיה גם ועדת השירותים. היתה הצעה
למחוק את שר האוצר.

ל. דיציאן:

אני דרשתי שיהיה ביטוח בריאות תמורת
דמי ביטוח, ז"א שהשרותים ינתנו תמורת

דמי הביטוח.

היו"ר ח. גרוסמן:

נכון. כמו כן, בסעיפים 1,2,3,4,5,6, היו
הצעות לפירוטים, שיהיה פירוט באישפוז
או יאמר: "כולל חולים כרוניים." היתה הצעה, שיהיה כתוב "ריפוי
שניים לילדי בתי-ספר". כמו כן, היתה הצעה שמשו יאמר בקשר לסעיף
6 בתקנות.

ל. דיציאן:

לחיזוק הדברים שאני אמרתי; קופת-חולים
דרשה למחוק את המלים "לרבות ביקורי בית".
אמרתי - ואנחנו על זה נצטרך להכריע ברגע מסוים - בסעיף 6.א.
בסעיפי-משנה 1,2,3,4,5,6 יש שרותים רחבים מאד. אני בקשתי, שאם
יקבלו את הצעתי כי יש קשר, שתמורת השרותים האלה שר הבריאות יחד
עם שר האוצר יכולים לקבוע תשלומים מיוחדים וכו', אני אמרתי שאנחנו
צריכים לשקול אם נקבל את הדבר הזה שאני הצעתי, אם לא נסתפק
בשרותים מצומצמים יותר תמורת דמי ביטוח, אבל אז לא יהיה השר רשאי
לקבוע תשלום מעל ומעבר לדמי הביטוח. זאת היתה נקודת המחלוקת.
אם יקבלו אתהצעה הזאת, יצטרכו לדון, כי אני מסכים בהחלט שבסעיף
6.א. מ-1 עד 6 יש שרותים שלא קופת-חולים ולא המדינה יכולים
לעמוד בהם שינתנו ללא קושי. לכן, אם נקבל את הגישה שלי לענין,
אני רוצה לקבוע ששרות מנימום ינתן תמורת דמי ביטוח. מעל לשרות
המינימום - ומה זה יכלול, אנחנו נדון - יכל השר בהתאם לתנאים
ולנסיבות לקבוע גם דמי תשלום.

מ. דרובלס:

הערות היו על כל סעיף 6.א.

היו"ר ח. גרוסמן:

בקשו להוסיף שרותים, ריפוי שניים וחולים
כרוניים. דובר על מכשירי עזר רפואיים ועל
חולי-נפש, שיקום וכו'. בסעיף ב' היתה תוספת של בריאות סכיזתית,
אשר הציב ח"כ בארי. פרופ' הלוי מ"הדפ"ה הציב שיהיה גם מחקר לא
לא רק בהקשר לבריאות בעבודה.

סגיף ג' עומד בפני עצמו. אפשר להתייחס אליו.

מ. דרובלס:

יש לזה קשר עם השרים.

ה. זיידל:

האם אין כפילות בסעיף זה לגבי ההתחלה?
בהתחלה נאמר: ביטוח בריאות יכלול את:
הסעיפים הבאים להלן בהיקף במדה ובפירוט שיקבע שר הבריאות. וסעיף
זה מדבר על "נוספים". כאן אנו מגיעים לכל הנושא של תשלום. האם
הכוונה תמורת דמי הביטוח הנוכחיים?

היו"ר ח. גרוסמן:

זה לא שייך.

ה. זיידל:

אם זה לא שייך, אז זה לא צריך להיות כאן.
כאן אנו מדברים גם על מה שלא כתוב. אנחנו
מסכימים למה שהתכוון ח"כ דיציאן שכאן מדובר על דמי ביטוח ותמורת
דמי ביטוח נותנים את הדברים האלה הנכללים בסעיפים אלה.

היו"ר ח. גרוסמן:

בסעיף ג' כתוב, שמה שיהיה בסעיף א' ו-ב'
יכולים לבוא שרים ולאמר שבנוסף למה שהתקבל
ב-א' ו-ב' נותנים פרורגטיבה לשרים להרחיב שרותים נוספים. אם זה
בתמורה או לא בתמורה - זה דבר אחר.

ל. דיציאן: אני רוצה להבין מה זה ביטוח בריאות. חסרה לי ההגדרה מה זה ביטוח בריאות.

היו"ר ח. גרוסמן: זה לא שייך ל-ג'.

ל. דיציאן: בכל מקום שמופיע ביטוח בריאות, אני רוצה לדעת מה זה.

היו"ר ח. גרוסמן: אם זה בסעיף ג' - זה לא שייך. אם זה צריך להיות מוגדר - זה צריך להיות במקום אחר. יש פרק הנקרא ביטוח בריאות. יכל להיות שבתחילת הפרק הזה צריכה להיות הגדרה. אבל, זה לא שייך לסעיף ג'. אם אתה רוצה שתהיה בתחילת הפרק, הגדרה - נחזור לזה אחר כך. עכשו נתיחס לסעיף ג'.

פ. שינמן: בסעיף א' כתוב: לפי פירוט שיקבע שר הבריאות. פרוש הדבר ששה הסעיפים. ז"א אחר כך יבוא פירוט מה כולל אישפוז וכדומה. יכל להיות שיגיעו אחר כך למסקנה שצריכים עוד שרותים.

י. בארי: אם נחליט שיש להגדיר מה זה ביטוח בריאות, זה צריך להיות בפרק א'.

מ. דרובלס: באפן עקרוני אני חושב, ששרותים נוספים צריכים לקבוע אנשים מקצועיים ולא דוקא השרים אשר מקצועם ומומחיותם אינני בטוח אם הם בשטח הבריאות. לכן, זה צריך להיות בהתייעצות עם המועצה לבריאות.

היות ואיננו יכולים לדעת איזה שרותים נוספים להקבע, כל שרות נוסף זה דבר מבורך, אבל לא מדובר כאן על-ידי אם זה יהיה בתשלום ובאיזה צורה, דומני שלדבר כזה - במדה וייקבעו דברים נוספים - זה צריך להיות בידיעת ועדת השירותים או באישור ועדת השירותים. לכן, צריך להוסיף: באישור ועדת השירותים.

א. וולף: אני חושב, שביטוח בריאות זה מושג שלא ניתן להגדרה בסעיף ראשון של חוק. ביטוח לאומי לא מוגדר בשום מקום. ביטוח רכב לא מוגדר. אבל, לגופו של ענין, בפרק ב' אנחנו אומרים מה זה ביטוח בריאות; זה שרותים המסופק לאזרח ואנו מפרטים את השרותים. הביטוח הוא על בסיס תשלום דמי ביטוח, ואם מלכדים את כל הדברים יחד - יש הגדרה. לתת הגדרה מלאכותית מה זה ביטוח בריאות, זה לא יתרום לחוק ולהבנתו.

ל. דיציאן: בסוף פרק א' או בתחילת פרק ב' אפשר למצוא, שביטוח בריאות מהווים השרותים הניתנים בביטוח בריאות. לכן, אני חושב שצריכה להיות באיזה שהוא מקום הגדרה. בגיע לסעיף 8 או בפרק של דמי ביטוח, ואנו ארצה להגיד כפי שאני כאן הגדרתי; תמורת דמי ביטוח יקבלו את שרותי הבריאות, או בא זה שהיא הגדרה אחרת.

א. ברק: ח"כ דיציאן, ביטוח בריאות כולל הרבה דברים. זה כולל תשלום דמי ביטוח וזה כולל הצטרפות לקופת-חולים וכולל שרותים. כאן מדברים על השרותים הרפואיים, אשר נותנת קופת-חולים. אגב, הנאם סעיף קטן א', ב', ג' וכל זה נכלל בביטוח בריאות. מה נחוץ עוד? כתוב מה זה יכלול.

היו"ר ח. גרוסמן: אם ח"כ דיציאן עומד על כך שצריכה להיות הגדרה, תכין הצעה ואנו נצביע על זה.

ביחס לסעיף ג' יש הצעה של ח"כ דרובלס, הטוען שצריך להיות שר הבריאות בהתייעצות עם מועצת הבריאות במקום עם שר האוצר ושר העבודה, ונוסף לכך הוא מבקש שזה יהיה באישור ועדת השירותים של הכנסת.

מ. חריש: בהזדמנות זאת אולי נפתור את השאלה הזאת אחת ולתמיד. שר הבריאות בודאי יתיעץ עם אנשי מקצוע. ראינו שיש שורה של דברים ושרותים הקשורים בשרותי בריאות בעבודה. סעיף ב' מדבר על כך וזה שייך לשר העבודה. כל זה יחד, ההרחבה, תלויה גם בשר האוצר, כי צריך מישהו לממן את זה. בלי המימון לא יעזרו ההחלטות. אם אנחנו קובעים החלטות שאין להן כיסוי תקציבי, אז זה לא יעזור.

אפשר לכתוב שכל דבר שיהיה קשור לתקציב, יהיה בהתייעצות עם שר האוצר. כל דבר שיהיה קשור לשרותים בעבודה, יהיה בהתייעצות עם שר העבודה.

היו"ר ח. גרוסמן:
לדברים הנוספים, בשביל מה צריך את אישור ועדת השירותים? כדי לגרוע, צריך את ועדת השירותים. אבל, אם זאת תוספת שירותים - לשם מה בחוץ באישור ועדת השירותים?

מ. דרובלס: לא כתוב באיזה תנאים.

א. הבר: כאשר מדברים על שלשה שרים, המועצה וועדת השירותים ש, הכנסת, לא צריך יותר מדי כי זה לא יהיה בר-ביצוע. יש גבול לכך אם רוצים לקבל החלטות.

י. בארי: אני מסכים עם הערתו של מר הבר לגבי הצורך להועץ בגורמים רבים. אני כבר הערתי בעבר על ריבוי שרים בסעיף זה ואחר. בסעיף 6.ג. אני מסכים שאין צורך בוועדת השירותים לאישור, כי כבר נאמר שיקבע בסעיפים 5, 6, 7. אבל אני רואה שאנו נתקלים שוב ושוב בשאלת סמכויותיה של המועצה לפי סעיף 83 ושם כבר העירו עדים שהופיעו בפנינו וחברי ועדה העירו, שהמועצה עוסקת בדברים שאינם מענינה, כמו סדרי אישפוז, בעוד שבדברים יותר חשובים כמו דמי ביטוח - זה לא שייך למועלה ולמועצה אין מעמד בשאלה זאת.

דומני, שגם בשאלה כמו בסעיף 6.ג. מן הדין שיועצו במועצה לפני שנועצים בשרים אחרים. מדוע בסעיף 6.ג. דרושה התייעצות עם שר העבודה - זה נעלה מבנתי.

ה. זיידל: ביחס לפרק ב' בשלשה סעיפים הנוגעים להתייעצות עם שרים וועדת השירותים, אני מבקש שאנו לא נצביע היום אלא בישיבה אחרת. אנחנו נדון בכל, חוץ מהנושא הזה של התייעצות שר הבריאות - אם מי הוא צריך להתייעץ. פרט לזה, אני בעד זה שנצביע היום.

היו"ר ח. גרוסמן: בסעיף א' יש ענין לא רק של השרים.

ה. זיידל: אני מציע, שלא נצביע היום על כל הנושא של התייעצויות.

היו"ר ח. גרוסמן: כמה חברות-כנסת רצו שההצבעות תהינה בסוף פרק ב'. יש דברים שאין עליהם חילוקי-דעות ולכן חשבתי שדוקא סעיף ג' הוא ללא הסתייגויות.

ח. שמעוני: אם כפי שאומר ח"כ דיציאן זה תמורת דמי ביטוח, אז סעיף ג' הוא חיוני ואז התערבות ועדת השירותים היא פונקציונלית. הם לא יהיו מפורטים כמנ כאן. אם תתקבל ההצעה ששרותי מינימום חפשיים מתשלום, אז נצמצם אותם למינימום ואז לגבי ההרחבה שלהם יהיה לנו ענין... מה יהיה ההקף והפירוט.

היו"ר ח. גרוסמן: אנחנו עוברים לסעיף 7. (א). השירותים לפי סעיף 6 יינתנו למבוטח על ידי קופת-חולים מוסמכת כאמור בפרק ג' (להלן - קופת חולים) שהמבוטח הצטרף אליה לפי החוק, הכל בכפוף להוראות חוק זה והתקנות לפיו ובדרך ולפי הסדרים שייקבעו בתקבונה של קופת-חולים.

ל. דיציאן: אמנם, השרותים ניתנים ע"י קופת חולים וכל אחד מבוטח. אבל, נניח לרגע שיהיו סרבנים שלא יצטרפו לקופת-חולים. כל אדם, מלידתו עד מותו - מבוטח. אבל, אם האיש הסרבן צריך לקבל אישפוז באפן פתאומי, מי נותן לו?

א. וולף: יש סעיף 35 המחייב כל מבוטח להצטרף לקופת-חולים.

י. בארי: לכן ההצבעה על סעיף 7.א. תלויה בהצבעה על סעיף 35, או לשון אחר: תלויה בגישה העקרונית האם אנו מכניסים ומקבלים את העקרון לפיו כיטוח בריאות מבוצע באמצעות קופות-חולים.

היו"ר ח. גרוסמן: אני חושבת, שההערה של ת"כ בארי נכונה בסיפא שלא. מי שבעד העקרון, שביטוח בריאות מבוצע דרך קופת-חולים, יצביע בעד הסעיף הזה. מי שמתנגד לעקרון הזה כבר עכשו, ירצה לתקן את הסעיף.

מ. חריש: החוק הזה עבר קריאה ראשונה בכנסת. השאלה היא האם השאלה העקרונית הזאת לא הוכרעה בקריאה ראשונה. היו ויכוחים שונים והעלו אפשרויות שונות.

מ. דרובלס: אני חושב שאנחנו לא יכולים להצביע על 7. א כיון שעוד לא החלטנו על סעיף 35. ב-7. א. אנו נחליט מה שנחליט ואולי נחליט שהביטוח לא יהיה באמצעות קופת-חולים אלא בדרך אחרת.

היו"ר ח. גרוסמן: אם בסעיף 7, כאשר נגיע להצבעה כאחת הישיבות הקרובות, יהיה מי שיאמר שהוא מציע שהשרותים ינתנו לא ע"י קופות חולים אלא בדרך אחרת - הוא יכניס את התיקון. אם בעל ההצעה הזאת יקבל רוב, הוא יקבל אותו הרוב גם בסעיף 35.

מ. דרובלס: קדם. אנחנו צריכים להחליט איפה חייב המבוטח לעשות את הביטוח. קדם צריך להחליט הסעיף האומר באיזה דרך יבוטח המבוטח.

היו"ר ח. גרוסמן: אתה יכול לבקש להקדים את סעיף 35 לסעיף 7. בצטרך להגיע להצבעה על עקרון של קופת חולים.

פ. שינמן: החוק הזה נתקבל בקריאה ראשונה. בקריאה ראשונה יסודות החוק אינם משתנים. יסודו של החוק הוא שכל מבוטח צריך להיות שייך לאחת מקופות החולים. אמנם, כל אלה שהופיעו בפנינו אמרו שזה פרוסדור והכנה ראשונה. אבל, קופות-חולים לא יתנו שתהיה דרך אחרת. אני חושב, שעלינו לראות את הדברים כמו שהם ולפי החוק הזה צריך המבוטח להשתייך לקופת חולים. כל הסעיפים קשורים זה בזה.

אני רוצה לבקש מחברי הכנסת, שיראו את הדברים וכך זה כנראה ישאר ונהיה תלויים בקופות חולים, כל אחד בקופת-חולים שהוא ירצה בה. אפילו אם תהינה כמה קופות-חולים וכל אחד ישתייך לקופת חולים שלו - לא יתכן שלא יהיה תקנון אחיד לכל הקופות. צריך למצוא מודוס שהתקנונים יהיו שווים ואחידים.

י. בארי: אין ספק, שסעיף 7. א. קשור ותלוי בסעיף 35. אעפ"כ, סעיף 35 הוא - כפי שאומרת היו"ר - "אופרה בפני עצמה", כי כאן אנו מטילים חובה על האזרח להצטרף ואם לא מילא את החובה, הוא עבר עברה על החוק. החוק הזה אין פרק על עברה על החוק ואין נקבעות סנקציות על מי שאיננו ממלא את החוק. אנחנו חייבים להיות ערים לכך, שאותו אדם שלא מצטרף לקופת-חולים, הוא עובר עברה. על סעיף 7. א. איננו יכולים להצביע לפני שהכרענו את סעיף 35. כאשר נגיע לסעיף 35, גם אם נקדים אותו לסעיף 7. א. בצטרך להחליט לגבי סנקציה אם סעיף הענשים חל על כל אזרח שלא יצטרף לקופת-חולים.

היו"ר ח. גרוסמן: נביח שלא נצביע על סעיף 7 הנחכה עד שנגיע לסעיף 35 כדי להבהיר לעצמנו. אבל באיזה שהוא מקום על העקרון הזה של קופת-חולים נצטרך להצביע אם זה בסעיף 35 או בסעיף 7. א.

ל. דיציאן: השירותים, לפי סעיף 6, ינתנו למבוטח ע"י קופת-חולים מוסמכת או ע"י משרד הבריאות, לאלה שלא הצטרפו לקופת חולים כל שהיא?

היו"ר ח. גרוסמן: אם נקבל אתזה, זה יחייב אותנו גם לגבי סעיף 35.

מ. חריש: אני רוצה לחזור לענין פרוצדורלי. כפי שהיו"ר אומרת, לא נוכל להתחמק מהכרעה עקרונית בענין זה. אם נדחה את זה - נסתבך בכל סעיף נוסף. לכן, אני מציע, במקום להמשיך בקריאת החוק, אולי רצוי שנכריע קדם עקרונית. אני מציע, שאת הדיון הבא נקדיש להכרעה עקרונית.

היו"ר ח. גרוסמן: חברי ועדה שהם נגד העקרון של קופת-חולים או שהם בדעה של ח"כ דיציאן, הם יחזרו על אותה הצעה בכל סעיף וסעיף שנגיע אליו. בכל סעיף יש להם פרוגטיבה להציע את ההצעה הזאת.

מ. חריש: ברגע שמוכרע שזה רק דרך קופת-חולים, אי אפשר יהיה בכל פעם להציע את ההצעה האלטרנטיבית.

היו"ר ח. גרוסמן: לח"כ דיציאן יש זכות פרלמנטרית להביע הסתייגות לכל סעיף וסעיף.

ה. זיידל: אני רוצה להזכיר לח"כ דיציאן, שבראשית הדיון הפנימי, הוא אמר שאם תהיה הצהרת כוונות של שר הבריאות, הוא יתיחס לחוק כזה בצורה אחרת. הוא אמר, שאם החוק הזה אומר שהוא מבוצע דרך קופת-חולים, אבל הפטרה היא ביטוח בריאות כולל, אז הוא יתיחס אחרת. לכן, אני שואל את ח"כ דיציאן אם הוא ממשיך לטעון טענה זאת - שהיא מוצדקת ביותר - אז אנחנו יכולים להחליט שנושא זה של ביטוח בריאות יבוצע דרך קופת-חולים, ואחר כך נגיע להצהרת כוונות. אם יתברר, שהפטרה היא להגיע לביטוח בריאות כולל, וזאת רק דרך להגיע למטרה הזאת, הרי זה טוב. אם לא, אז כל אחד מאתנו יהיה אז חפשי לבטל את הסכמתו.

לכן, שאלתי גם בישיבה הקודמת אם ההצבעה אינה מחיבת את חברי הוועדה. אחרת, אנחנו לא נתקדם. לכן, אני פונה לידידי ח"כ דיציאן, שאני תומך בהצעותיו מהישיבות הקודמות ואני מציע שנתקדם והכל יהיה מותנה בהצהרת כוונות.

מ. דרובלס: עם כל הרצון להתקדם, אני חושב שלא אנכיל להתקדם כל עוד לא נבהיר את כל פרק ג', ד' ו-ה'.

היות ואת כל הפרק על קופת חולים איננו יכולים להצביע, אני מציע שנקרא את הפרק עד ה' ואחר כך יהיה לנו הדבר יותר ברור ונוכל לעבור להצבעות. אני הבנתי שח"כ שינמן היה בעד ביטוח בריאות לא דרך קופת-חולים אבל הוא מבהיר שקופת חולים זה גוף יותר חזק מהמדינה ואי אפשר להתגבר על זה. הרי לא זה חייב להיות הנימוק לקבל את החוק בצורה הזאת. על קופת חולים אפשר להתגבר.

היו"ר ח. גרוסמן: אני לא אעמיד להצבעה את סעיף 7. א. עד שנסיים את קריאת הסעיף, אבל כן אעמיד להצבעה אם נדחה את ההצבעה על סעיף 7 עד שבגיע לפרק ה'.

ה צ ב ע ה: מי בעד הצעת ח"כ מ. דרובלס? 4
מי נגד? 5

היו"ר ח. גרוסמן: אנחנו לא נדחה, אבל לא היום נצביע.

א. וולף: אם הבנתי נכון את ההצעה הרי השרותים ינתנו ע"י קופת חולים ומי שלא יצטרף לקופת חולים השירותים ינתנו ע"י משרד הבריאות. כך הציע חבר הוועדה. הרי על ידי זה אנחנו נותנים גושפנא לאזרח להפר את החוק.

ל. דיציאן: אני עוד לא הגעתי לסעיף 35. כאשר אגיע לסעיף 35 אבהיר את הדבר, ואני ער לעובדה זאת.

א. וולף: אם כך, אני חוזר בי.

פ. שינמן: אם זה סמוך לפרק ג' ז"א שאם שם יהיה שינוי, ממילא הוא חל גם על סעיף זה.

ל. דיציאן: כפי שמוגדר, שם יבוא שינוי ואתה כבר קבעת כאן דרך קופת חולים.

היו"ר ח. גרוסמן: הודעתי לא פעם אחת, שאם בסעיף שיבוא מאוחר יותר יתברר שיש לו השלכות על סעיף שכבר הצבענו בעדו, נחזור לאותו סעיף להצביע שנית.

בקשר לקריאה ראשונה, אני מבקשת לענות לח"כ מ. חריש.

א. וולף :
קריאה ראשונה זה כאשר החוק מועבר לוועדה ולא פוזר לממשלה. העקרונות הבסיסיים של החוק, לא ניתן לשנות אותם, פי זה נושא חדש. אבל, לעשות שינויים בגוף החוק ולא הוצאת עקרונות בסיסיים - זה ניתן.
מנסיוני אני יכול לאמר שיש תמיד ויכוחים אם זה עקרון בסיסי או לא.

היו"ר ח. גרוסמן :
אני, בעניין זה, לא הייתי פוסקת. כאשר נגשנו להחוק, ידעתי שבכמה נקודות עקבניות תהינה הסתיגויות ונגיע לקריאה שניה ושלישית עם הסתיגויות. ח"כ דרובלס הציג לשנות את שם החוק, ואני חושבת שלזה אין לנו סמכויות, כי זה החוק שהתקבל בקריאה ראשונה.
בסעיף 7.א. יש הצעה מקורית והצעה של ח"כ דיציאן. אנחנו עוברים לסעיף 7.ב.
7. (ב) שרי הבריאות והעבודה רשאים, בהתייעצות עם שר האוצר ועם המועצה לפי פרק ח' (להלן - המועצה) לספק למבוטחים שירותים רפואיים מהסוגים שאינם כלולים בסעיף 6 ושיפורטו בהיתר.

א. וולף :
אחרי בדיקה, מתברר שפה יש שיבוש. אחרי המלים "להלן המועצה" הושמטו בהדפסה המלים "להתיר לקופת-חולים".

היו"ר ח. גרוסמן :
בסעיף זה, לראשונה המועצה מופיעה כמי שצריך להתייעץ איתה. בסעיפים קודמים, את המועצה, הכניסו חברי הוועדה, כהצעה. פה, זו פעם ראשונה שהמציג מכניס את המועצה. לא המחוקק אלא המציג. אני בעד זה, אבל למה קדם לא ועכשו כן? השאלה, מה נשתנה? מה בין זה לסעיף ג'?

י. בארי :
אני נוטה להסכים עם מר וולף, גם באשר למלים שהושמטו בהדפסה, וזה מתבקש, וגם באשר להגיון שמאחרי סעיף 7.ב. בשעה שסעיף 6.ג. מאפשר לשרים קביעת שירותים נוספים שיכללו בביטוח בריאות, הרי כאן מתירים לקופת-חולים לספק למבוטחים. ז"א אם קופת חולים הם מספקי שירותים, ז"א כאילו אם קופת חולים פונקציה לממשלה ומבקשות היתר לתת שירותים ואכן נותנים להן, הרי לפי סעיף 6.ג. זה לא כך, אלא זה ברור שהם נותנים את השירותים.

ה. זיידל :
לא נראית לי המלה "להתיר", אלא צריך להיות "לחייב". נביח שקופת חולים החליטה לתת שירותים נוספים - נביח, תמורת תשלום - אז לפי הצעת החוק שרי הבריאות והעבודה בהתייעצות עם שר האוצר והמועצה מחליטים להתיר. למה להתיר? למה לא לחייב? יכול להיות, שהגוף מחליט לחייב את קופת חולים לתת את השירותים. אם אנחנו יוצאים מתוך הנחה, שמשרד הבריאות אינו נותן שירותים אלא רק קופת-חולים, ואז אם מגיעים למסקנה שחייבים לתת שירותים נוספים, אז צריך לחייב את קופת חולים לתת שירותים נוספים. אז צריך לכתוב להתיר וגם לחייב.

ח. שמעוני :
לדעתי סעיף 6 כלו צריך להיות בנוי על שירותים ללא תשלום. לכן, גם ההוראה של 6.ג. היא על הרחבת שירותים ללא תשלום. סעיף 7 צריך להיות על שירותים נוספים עם תשלום ואז לחייב אותם. משרד הבריאות יכול להגיד: נכון, אני לא כולל את סעיף 6 אולם אני מטיל על קופת חולים גם אותו שירות תמורת תשלום.
סעיף 6 צריך להיות על כל השירותים ללא תשלום, וסעיף 7 זה שירותים נוספים עם תשלום. לא טוב לערבב את היוצרות.

היו"ר ח. גרוסמן :
סעיף 6 מחייב שירותים. זה כולל את סעיף ג. מה שנחליט ב-6.א. - נחליט. אבל, זה מחייב. מה שנכתוב, זה מחייב. זה גם ביחס ל-ג'. התשלום, זה דבר אחר.

ח. שמעוני :
נושא התשלום מופיע בסעיף 7.ב. כתוב: "לספק שירותים שאינם כלולים בסעיף 6".

פ. שינמן : הסעיף הזה זהה לסעיף 6.ג. שם כתוב "רשאי לקבוע שירותים נוספים". כאן כתוב: רשאי להתיר לקופת חולים לספק שירותים.

יש כאן אינטרסנטיות מסוימת. ברגע שקופת חולים תוסיף שירותים נוספים, זה מתבטא בתקציב. תקציב גרעוני יצטרך משרד הבריאות לכסות. יש כאן אינטרסנטיות של שרים לא להרבות בשירותים, כי זה יעלה כסף. יכל להיות מקרה שקופת חולים תהיה מוכנה להוסיף שירותים וזה יכניס אותה לגרעון. כאן מדובר על כך שיסופק שירות למבוטחים. אם קופת חולים תגיד שהיא מוכנה לספק את השירות הנוסף המסוים והשרים יתנגדו כי זה יתבטא בתקציב, אז בכל זאת נאמר שרשאים שרי הבריאות והעבודה להתיר להם אע"פ שזה יגרור לגרעון.

מ. חריש : הבעיה היא באמת בכוון ש"כ שינמן העלה ולא בכוון שהעלה את זה ח"כ השלעונוני. במסגרת השירותים של סעיף 6 יש חלק שיכל להיות בתשלום. המגימה היא להגיע בסופו של דבר לביטוח בריאות שיתן שירותים ללא תשלום נוסף. המגמה היא של המקסימום. תקציב הממשלה יכל לשאת עד גובה מסוים ויכל להיות שיגידו ששירותים נוספים בשלב ראשון יהיו בתשלום. זה שייך לסעיף ג' שהממשלה יכולה להחליט שזה תמורת תשלום.

יכל להיות מצב, שקופת חולים אחת תציע שירות נוסף לאלה המפורטים בסעיף 6. בניח, באה קופת חולים אחת - לא כלן יחד - ואומרת שהיא מוכנה לתת שרות אשר קופות אחרות לא יכולות לתת. ואז, מצד אחד זה יוצר תחרות במסגרת שירותים, וזה חיובי. הבעיה היא של התקציב, כי אתה יכל ליצור גרעונות גדולים תמורת שירותים.

לכן, יש בעיה שצריך לקבל אישור. זאת הנקודה הספציפית של סעיף 7. אם באות כל קופות החולים - אין בעיה. זה דומה מבחינת ההכרעה לסעיף 6.ג. תמיד יצטרכו להגיע להסדר. אבל, במקרה שקופת חולים אחת באה בהצעה, אז יכלה להיוצר פרובלמטיקה שצריך לתת את הדעת על כך.

היו"ר ח. גרוסמן : בקשר לשרים, נצטרך להצביע בכל סעיף בנפרד.

מ. דרובלס : אני רואה בסעיף 7.ב. את נקודת האור הראשונה. לכן, אני מצטער שהיועץ המשפטי מודיע שגם בזה חלה טעות דפוס. אם מדובר בקשר לשירותים, אני רוצה באמת להשתכנע שזה חוק ביטוח בריאות, ואם יש איזה נקודת אור, אז אולי אני יכל להשתכנע. אני הצעתי לקרוא לזה חוק קופת חולים. בסעיף 7.ב. אם אנחנו משאירים את זה פתוח ולא כותבים קופת חולים, אז יכל להיות שמחר משרד הבריאות יחליט שיש לספק שירותים נוספים והוא יחליט לספק את זה לא ע"י קופת חולים. אם יתוסף מה שאומר מר וולף, הרי אנו סוגרים את זה. אם נשאיר את זה פתוח, אז אם הממשלה תחליט לתת את זה ע"י קופת-חולים, אז בסדר. אם היא תחליט לתת את השירותים הנוספים בדרך אחרת - אנחנו משאירים את זה פתוח.

אני מציע לקחת את זה לתשומת-לב.

י. בארי : זה אומר, ששרי הבריאות והעבודה יספקו לאזרחים את השירותים.

היו"ר ח. גרוסמן : אם אתה רוצה למחוק את קופת חולים במקום אחר, אתה צריך למחוק בכל מקום. יש פה רק ענין שאם תבקש למחוק את קופת חולים בסעיף 7.א. אז תבקש לא להכניס את זה גם בסעיף 7.ב. ההצעה של ח"כ דרובלס ברורה.

מ. דרובלס : אני מציע בסעיף 7.ב. להוסיף: באישור ועדת השירותים.

י. בארי : הערתו של ח"כ חריש חסכה מלים רבות מהערת השניה לסעיף זה. אני תומל בסעיף, כפוף לשאלה העקרונית אם כל הביטוח יעשה באמצעות קופת חולים או לא באמצעותן - צריכה לבוא בניסוח הכרעה בשאלה להתיר לכל קופות חולים במאוחד או לקופת חולים מסוימת.

ל. דיציאן : יש שירותי חובה ללא כל קשר אם זה בתשלום או לא בתשלום. ואז, כל קופת חולים הרוצה לקבל הסמכה חיבת להיות מוכנה לספק שירותים מסוימים, אחרת היא לא יכולה לקבל את ההסמכה. אחרת, יכולים, בקופת חולים אחרת שהיא ערוכה לכן, לתת בית-הבראה לאיש אחרי ניתוח וכדומה. השאלה היא אם איזה שהיא קופת-חולים ערוכה לכן, האם האוצר אחר כל ירצה לכסות את הפרשים.

אולי. אבל, זה דבר אחר. אבל, לא יכולים לחייב קופת חולים לספק בתי הבראה.

פ. שינמן : נראה לי, שהסעיף הזה הוכנס מלכתחילה כדי להגיד: כאן, בסעיף זה במדה ויהיו שירותים נוספים, רשאים שרי הבריאות והעבודה לספק אותם.

אם להטיל על קופת-חולים - אין צורך בסעיף הזה. סעיף 6.ג. מכסה לגמרי את כל הסעיף הזה. אם לא לקופת-חולים אז זה סעיף טוב. אבל, אם לא לקופת-חולים - אין צורך בסעיף הזה.

א. וולף : לח"כ ש נמן אני מעיר, שהסעיף הזה בא מלכתחילה לפי הנוסח שהוא כאן, בתוספת אשר השמטה בדפוס. קדם כל, שירותים שאינם כלולים כאן - משרד העבודה לא מספק שירותים - שירותים שמשרד הבריאות מספק יש פרק ז' ובו נאמר מה השירותים שמשרד הבריאות חייב לספק. אין שנים מניעה, ששירותים שלא כלולים בפרק ז' ובפרקים שדנו בהם שימסקו בפרק ז'. אבל הסעיף בא לאמר שזה יסופק ע"י קופות חולים. אין פה ב-6 וב-7 הבחנה של בתשלום ולא בתשלום. זה נעשה בסעיף 8. בסעיפים 1-7 אין הבחנה זאת. סעיף 6.ג. מדבר על שרותי חובה אשר מטילים אותם בחובה. בנוסף לשירותים בסעיף 6.א., אשר קוראים להם בשמם.

יתכן שיהיו עוד שירותים ע"י התפתחות המדע, לכן פותחים פתח לשירותי חובה נוספים שמוטל על קופות חולים לספק אותם.

סעיף 7.ב. בא להגיד: יש לכם את רשימת שירותי החובה. יש שירותים מסוג אחר, כגון הבראה. אנחנו לא נחייב במסגרת ביטוח בריאות, הבראה כאחד משירותי חובה המוטלים על קופות חולים. יש פה גם שיקול תקציבי. כדי שקופת-חולים תוכל לתת את השירות הזה, כשאנו אומרים זאת כך, זה יכל להיות שקופת-חולים אחת תבקש או כלם יבקשו וההיתר ינתן לכל קופת חולים בנפרד. יכל להתן התר לתת שרות. החובה כלולה בסעיף 8. יש כאן גם ענין של שיקול תקציבי. לא יתכן שקופת חולים מסוימת תציע חמישה סוגי שירות לאזרחים ותמשוך מבוטחים, וזה יגרום גרעון בתקציב הממשלה.

בקשו למנוע התחרות ע"י קופה מסוימת על חשבון תקציב המדינה. ההתר ינתן לכל קופה בנפרד. השיקול הוא לכל קופה. אפשר לתת את זה לכל הקופות. כשנגיע לסעיף 8 סביר ששירותים נוספים כאלהשל 7.ב. שבעדם לפי סעיף 8 יקבעו חובת תשלום. זה לא מונע תשלומים גם בעד שירותים לפי סעיף 6.א. ו-6.ג.

מכל הדברים שאמרתי עד כאן, בחור מדוע לא לחייב. לחייב - זה בסעיף 6.ג.

ח"כ ה. זיידל הציע לחייב ולהתיר. כאן, זה במפורש רק להתיר.

י. בארי : הואיל ומשמעות הסעיף היא אפשרות להתיר לקופת חולים מסוימת לספק שירותים רפואיים שאין היא חייבת לספק לפי סעיפים אחרים, אני רוצה להזהיר את כל חברי הוועדה - תהיה הקונספציה הבסיסית אשר תהיה - בל ניתן יד לאפשרות של הפליה בין קופת חולים אחת לשניה. סעיף זה, לפי הפרוש של להתיר לקופת חולים מסוימת, אינו עומד בפני עצמו.

בסעיף 75 לחוק, נאמר שהמדינה תשתתף. בסעיף 71(2) נאמר שהתקציב של קופת חולים יקבע בהתחשב בשירותים שהיא תתן נוסף לאלה שהיא חייבת. כל אלה הן דוגמאות כיצד ניתן להביא להעדפת קופת חולים פלונית על אחרת ע"י זה שלפלונית יתנו היתר שיהיה כרוך בתקציב נוסף והמדינה תכסה את התקציב הנוסף ותאשר את התקציב של אותה קופת חולים בהתחשב בשירותים שהיא נותנת. זה פותח פתח להעדפת קופת חולים פלונית על אלמונית.

אם יאמר: לכל קופות החולים במאוחד - בבקשה. אם יאמר: לקופת חולים מסוימת - אני מסיר את הסכמתי הקודמת לסעיף.

א. הבר : כאשר המחוקק ידע לסעיף 71, אין מניעה להבטחת שלא תהיה הפליה. הכוונה היא ליצור רמת שירותים בפריפריה שנית לכל האזרחים. מכאן, שזכאית כל קופה לבקש ולקבל. אלא אם כן תאמר: חובה עליהן.

ל. דיציאן : זה מה שרציתי להציע: שההתר יהיה על כל קופות החולים.

פ. שינמן: אני חושב, שכל היתר הניתן, מהווה תקציב ולאחר תקופה מסוימת לא ניתן לשנות ולבטל. אחר כך, זה כבר בכלל בין השירותים שיש עליהם חובה. כך מקובל ביחסי עבודה שכאשר ניתן היתר זה כבר תקדים ונהפך לחובה. אם ניתן היתר, זה יהיה בין השירותים הנוספים שהם חובה.

לכן, או שההתר הזה ינתן לכל הקופות או נראה את זה כשירות נוסף בר-חובה על כלן.

היו"ר ח. גרוסמן: יכל להיות, שקופה אחת תבקש את ההיתר ואחת אינה מבקשת.

פ. שינמן: זה לא טוב.

היו"ר ח. גרוסמן: אני הבינותי, שאלה שהם בעד פיתוח שירותים מתוך התחרות חפשית בין נותני השירותים כדי שזה יפתח ויעלה את רמת השירותים, זאת עמדתם, אך פתאם אתם מתחילים לסגת דלעצור. אני חושבת, שההגיונות מחייבת לא להפלות בין קופה לקופה ע"י זה שקופה אחת תבקש ויתירו לה ואחת תבקש ולא יתירו לה. אבל, זה שלא יתירו לקופה אחת מפני שקופה אחרת לא בקשה - זה לא יתכן. היתר זה לא מחייב. אם קופה אחת פונה ואינה מבקשת לתת את השירות כי היא אינה מסוגלת, אז בגלל זה לא תתן לקופות אחרות אשר כן יכולות לתת את השירות ומבקשות היתר לתת את זה?!

ה. זיידל: אני פונה אל מר וולף. יתכן שכאן לא היתה שעות דפוס. יתכן שאלה שהכינו את הצעת החוק התוכחו כך כמו שאנו מתוכחים כאן, ולכן השאירו את זה כך. בכנסת, בקריאה ראשונה, אף אחד לא שם לב שחסר בסעיף זה משהו.

אני רוצה לחשוב כמו ח"כ דרובלס ולהשאיר את הסעיף כמו שהוא, עם ההשמטה. כאן מדובר על מבוטחים. כאן נאמר, ששרים הבריאות והעבודה, בהתייעצות, רשאים להחליט לספק למבוטחים שירותים. כל יתר הסעיפים אומרים מי הוא נותן השירותים. כך מונעים בסעיף זה. החוק אומר אחר כך מי יתן את השירותים.

אני מציע, כמחשבה, שיתכן ולא היתה שעות אלא זאת מחשבה תחילה לא להכניס כאן שום היתר ושום חיוב, אלא כל הסעיפים אומרים מי הם נותני השירותים. כאן, נאמר שיכולים להחליט לספק שירותים. על ידי מי - זה נאמר בסעיף ג'.

היו"ר ח. גרוסמן: יש מי שמציע לא להכניס את ההשמטה "להתיר לקופת-חולים". יש מי שחושב שכן צריך להכניס את ההשמטה. הבעיה היא, אם נותנים היתר לקופת חולים אחת לתת את השירות הזה, האם אחר כך יכל השאר לסרב לתת אותו שירות לקופת חולים אחרת, המבקשת לתת שירות זה. מן שיקולים שונים, האם הוא יכל לסרב?

שאלה שניה: האם שירות אשר מבקשת קופת חולים אחת לתת, האם אפשר להתיר לה כאשר קופת חולים אחרת לא בותנת אותו. לפי דעתי, כן. זאת התחרות חפשית.

מ. זריש: העקרון הגדול של מתן שירות באמצעות קופת-חולים, אני רואה באפשרות התחרות. גם כאשר אני בעד בעלות ציבורית, אני רוצה תחרות. לכן, אני בעד יצירת אפשרות של תחרות. הבעיה היא כיסוי תקציבי במקרה של גרעונות, וכאן המצב שונה בקופה המנהלת עצמה בצורה יעילה לבין זאת שאינה יעילה. לכן, צריך להיות כתוב שהשרים צריכים להתיר לקופת חולים אחת ולאחרות אם יש להן אותם התנאים והן מתנהלות באותה דרך ניהול יעילה.

היו"ר ח. גרוסמן: תנסח את ההצעה בבקשה.

א. וולף: יושבים כאן שלשה אנשים שהשתתפו בהכנת הצעת החוק. מאחד מהם קבלתי אישור שמה שהושמט בדפוס זה היה קיים וזה קיים וההגיון מחייב זאת. אחרת, למה המלה "היתר"? ז"א זה לא הושמט בכוונה על ידי המנסחים, אלא זה הושמט בטעות בדפוס.

לגבי היתר לקופות חולים בתנאים שווים - אני מבקש לתת לנו זמן לבחון את זה.

היו"ר ח. גרוסמן: ההצעה היא של ח"כ דיציאן, בארי, זיידל ושלי.